

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

26 februari 2021

Foto: Frank Toussaint

**KLA
SSE**

LEREND NETWERK 1

 Vlaanderen
is onderwijs & vorming

 B Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

*Samen veerkrachtig en weerbaar
Samen naar grote onderwijskansen
Kleine Kinderen Grote Kansen*

Foto: Frank Toussaint

BOUWEN AAN VEERKRACHT IN DE OPLEIDING KLEUTERONDERWIJS

Marlies Vanderhaeghen
Arteveldehogeschool

SAMEN STARTEN

Wat deed je de voorbije week waar je tevreden over bent?

of

Waarom merkte je vanmorgen dat dit een goede dag ging worden?

Starten met
een positieve
realiteit
(Kline, 2017)

STARTER AAN HET WOORD

1. Geef jezelf tijd om te groeien en te leren
2. Zorg voor jezelf

ENTHOUSIAST LEVENSLANG LEREN

Curriculumontwikkeling

Lijn Professionaliseren: Leer-Kracht

Doel: Enthousiast Levenslang Leren

Inhouden

Onderzoek – Reflectie – Professionele identiteit -
Taalkracht

ENTHOUSIAST LEVENSLANG LEREN

Lijn Professionaliseren: Leer-Kracht

Schijf 1

Leer-Kracht: Ik en leraarschap (4 STP)

Leer-Kracht: Taal-Kracht (2 STP)

Schijf 2

Leer-Kracht: Reflectieve Praktijk (6 STP)

Schijf 3

Leer-Kracht: Krachtige Starter (6 STP)

Leer-Kracht: Onderzoekende school (8 STP)

ENTHOUSIAST LEVENSLANG LEREN

Curriculumontwikkeling

Lijn Professionaliseren: Leer-Kracht

Doel: Enthousiast Levenslang Leren

Hoe zorgen we dat we veerkrachtig zijn om enthousiast levenslang te leren?

UITGANGSPUNT

Leven (en onderwijs) zitten vol
uitdagingen

Mensen zijn veerkrachtig

(<https://checkjezelf.be/themas/veerkracht>)

VEERKRACHT

Veerkracht als een spier

Integratie in het curriculum

- Als fundament
- Als begrip

Veerkrachtige studenten

Warme overgang

Veerkracht in je team

LIJN LEER-KRACHT

Werken samen aan duurzame, professionele veerkracht

Ontwikkelen als relationeel proces, iets wat je samen doen
(Tjepkema, Verheijen en Kabalt, 2016)

Wekelijkse bijeenkomsten met groep studenten (16-tal) en
trajectcoach

Samen zoeken staat centraal

LIJN LEER-KRACHT

- versterkt de onderlinge verbinding
- geeft energie en zin voor alle betrokkenen
- stelt ons in staat om in te spelen op veranderende situaties en grote individuele en groepsuitdagingen
- is een voortdurende oefenkans om aan veerkracht bij jezelf en anderen te werken
- zorgt ook voor een zekere mate van onzekerheid en onvoorspelbaarheid
- sluit aan bij het trainen van veerkracht

TRAJECTCOACHING IN GROEP

- zien wat goed gaat
 - ondersteunend en onderzoekend zijn
 - leren vragen stellen (Clement, 2017)
 - geen inhoudelijke expert, maar deelnemers die elkaar inspireren en op weg helpen
-
- Collega's

INSPIRATIE IN OPLOSSINGSGERICHT DENKKADER

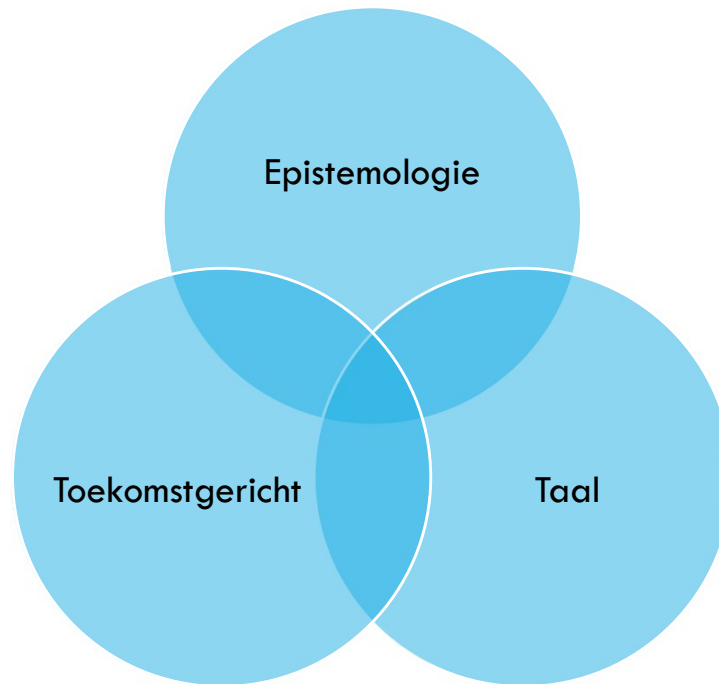

- Insoo Kim Berg en Steve De Shazer
- Jaren '80: Solution Focused Approach
- Pragmatische aanpak

- Grote interesse voor omwille van eenvoud, doeltreffendheid en gebruiksgemak

- Jaren '90: via Brugse Korzybski instituut introductie in België en Nederland

INSPIRATIE IN OPLOSSINGSGERICHT DENKKADER

(Cauffman & Van Dijk, 2016)

INSPIRATIE IN OPLOSSINGSGERICHT DENKKADER

Oplossingsgeforceerd

- Nu → Doelen

Probleemgericht

- Begin van het probleem?
- Nu → Obstakels → Doelen

Oplossingsgericht

- Nu → Gewenste toekomst
- Nu → Kleine stap → Gewenste toekomst

SPRANKELMOMENT

We maken de keuze voor deze werkvorm vanuit de idee dat mensen meer ruimte hebben om te denken, mogelijkheden te zien, perspectieven te zien, ... indien een overleg of een sessie start met iets positief en waar over hun werk of het werk van de groep. (Kline, 2017)

Welke uitdagingen zijn er?

Moeilijke oefening

Ombuigen naar iets leuks

Ombuigen naar vragen of zorgen

Wat levert het op?

VRAGEN EN ZORGEN

- Toekomstgerichte visie
- Taal
- Oplossingsgerichte vragen
 - Hoe in plaats van waarom
 - En in plaats van maar
 - ...
- Brugse Flowchart: Beperking of probleem?

OASE ALS WERKVORM

O.A.S.E. is een gestructureerd intervisie-format die de vraagsteller in staat stelt om nieuwe ideeën op te doen rond casussen waar zij/hij mee vastzit.

Ontwikkeld door Ilfaro, gebaseerd op het werk van Tom Andersen (The Reflecting Team) en Michael Hjerth en Harry Norman.

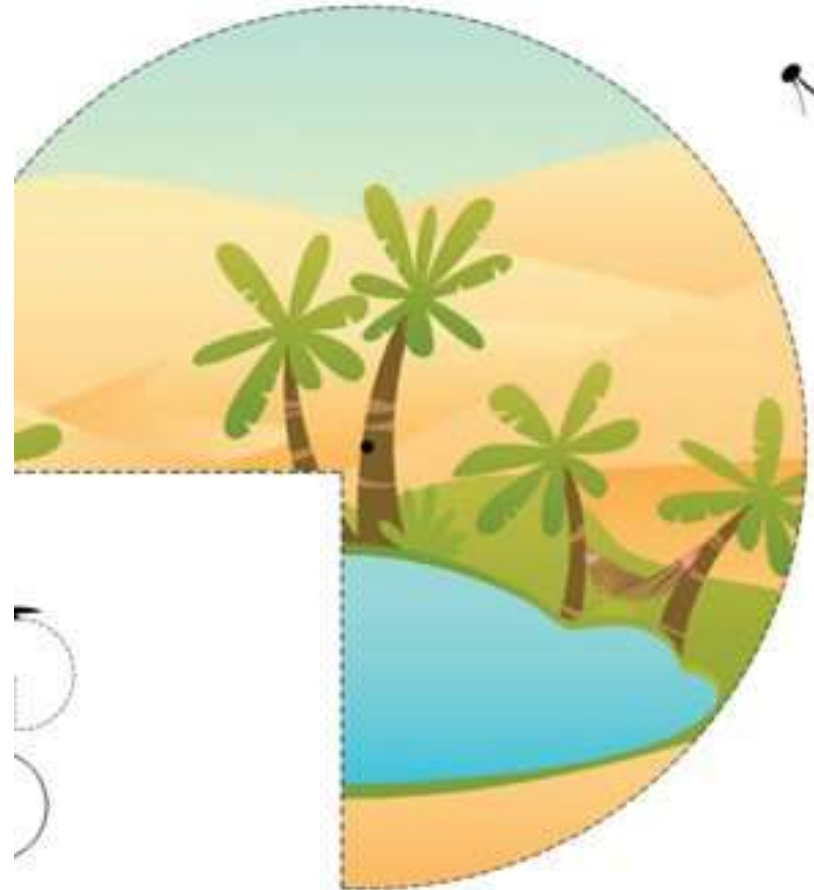
OASE

O van Onderzoek

A van Appreciatie

S van Suggesties

E van Effect

ONDERZOEK

Casus aanbrengen (uitdagingen, problemen, ...)

Leren vragen stellen

Leren breed denken

Leren zien wat je hulpvraag is

Zicht krijgen op je veranderwens

Geen suggestieve
vragen
Geen waarom-vragen

EEN FRAGMENT

Julie wil vandaag graag een casus aanbrengen. De voorbije stagedag verliep niet goed volgens haar. Ze vertelt haar groepsgenoten wat er aan de hand is.

Ik vertrok vol goed moed op stage en was heel goed voorbereid. De laatste keer had mijn mentor vertelt dat ik meer initiatief moet nemen, dus ik had echt heel wat voorbereid. Ik stelde voor om het onthaal over te nemen, voorzag een bewegingsmoment en voerde een speelleerkans uit. Bij alles wat ik deed gaf mijn mentor aan wat beter kon. Dat maakte me onzeker. De kleuters luisterden minder en minder. Ze begonnen meer en meer te praten, rond te lopen, keken naar de klaspop die ik meehad, liepen ermee rond, Op het einde van de dag zat ik echt met de handen in het haar. Het opruimen lukte helemaal niet. Ik vond het pure chaos. Ik weet niet hoe ik het voor volgende week moet doen. Ik denk echt dat ik niets goed kan doen.

APPRECIATIE

Waarderend kijken naar jezelf en anderen

Verschillende perspectieven innemen

Waardering zien en aanvaarden

Ruimte creëren

SUGGESTIES

Samen leren

Ideeën aanbrengen

Creatief denken

Bronnen zoeken en gebruiken

EFFECT

Zicht krijgen op je professionele identiteit

In gesprek gaan over je professionele identiteit

Steeds een stap vooruit zetten

ENKELE CITATEN

“Na een les leerkracht heb ik altijd het gevoel dat het me toch maar weer zal lukken. Ik kan hier al mijn zorgen en vragen kwijt. Ook heb ik na deze les altijd het gevoel dat we aan teambuilding hebben gedaan met de klas, zeer fijn en rustgevend.”

“In Leer-Kracht kunnen we onszelf zijn, iedereen is uniek en bijzonder. We hebben allemaal onze zorgen en of vragen, maar als groep kunnen we op elkaar rekenen! Dat vind ik bijzonder, het scheidt een band.”

VEERKRACHTIG SAMEN LEREN

Wat is veerkracht? Vertel in je eigen woorden.

Waarom denk jij bij het woord veerkracht?

Aanreiken bronnen

- Zelf aan de slag: Kies één oefening en maak die ter voorbereiding van de sessie. Breng je voorbereiding mee door een antwoord te geven op de volgende vragen.
- Welke oefening koos je?
- Vertel aan je groepsgenoten hoe dit was?
- Wat leerde je hier uit?
- Wat leerde je hieruit over je eigen veerkracht?
- Welke volgende stap wil je zetten?

Op welke manier kan je veerkracht linken aan het kleuteronderwijs? Bereid ook dit deeltje voor door in kernwoorden of in een schema een antwoord te formuleren

VEERKRACHTIG SAMEN LEREN

In Leer-Kracht: Reflectieve Praktijk dagen we jullie uit om initiatief te nemen om de veerkracht van jezelf en je team te versterken. Ieder van jullie krijgt de opdracht om op zoek te gaan naar een werkvorm die we bij de start van de sessie kunnen toepassen.

Samen zoeken naar wat helpt.

VEERKRACHTIG SAMEN LEREN

<p>Je hebt geen zicht op veerkrachtig handelen.</p>	<p>Je hebt zicht op veerkrachtig handelen in theorie, maar kunt dit niet linken aan je eigen handelen.</p>	<p>Je hebt zicht op veerkrachtig handelen, en kent strategieën die ondersteunend zijn bij je veerkracht.</p>	<p>Je voldoet. + voorbeelden van hoe je actief aan je veerkracht werkt. + link met veerkracht in een team</p>
---	--	--	---

ENKELE VOORBEELDEN

"Ik kreeg de feedback dat dit wel een goede en toffe methodiek was en dat dit veel energie kan geven bij het starten van bijvoorbeeld een teamvergadering. De studenten vonden het ook leuk om eens na te denken over wat hen allemaal was overkomen en waar ze dankbaar voor waren. Als tip kreeg ik nog dat bij het opschrijven het belangrijk is, van zo concreet mogelijk te gaan opschrijven; op deze manier kan een gevoel nog beter opgeroepen en behouden worden."

"Ik heb deze methodiek gekozen omdat ik persoonlijk deugd heb van zo'n oefening. Je neemt even de tijd om na te denken over je leven of een concrete situatie. Door deze methode te gebruiken ga je opnieuw positiever kijken. Ik vind het belangrijk om ook de kleine zaken te appreciëren en deze appreciatie te uiten. Daar wordt je gelukkiger van. En met een positievere mindset kan je beter omgaan met eventuele problemen"

KRACHTIGE STARTER

Stevig in je schoenen

Weten wie je bent als leraar

Wat geeft jouw kleur?

Wat vind je belangrijk?

Hoe wil je samen leren?

...

LINK MET DE VOLLEDIGE OPLEIDING

Wat gaat al goed?

Op zoek naar uitzonderingen

Mirakelvraag

Eerste, volgende stap

Portfolio: groei documenteren als eigenaar

Collega's

Geflankeerd door de volledige opleiding

VRAGEN EN AANVULLINGEN?

Vragen?

Aanvullingen?

Tips?

BRONNEN

Baeijaert L. (z.j.). *O.A.S.I.S. A Solution Focused reflective team format*. InterAction.

Baeijaert, L. & Stellamans, A. (2018). *Vergroot de veerkracht in jezelf en in je team*. Lannoo Campus.

Cauffmann, L. & D.J. van Dijk. (2016) *Handboek oplossingsgericht werken in het onderwijs*. Boom

Clement, J. (2017). *Inspirerend coachen*. Lannoo Campus

Tjepkema, S., Verheijen, L. & Kabalt, J. (2016). *Waarderend veranderen. Appreciative Inquiry in de dagelijkse praktijk van managers*. Amsterdam: Boom.

Vlaams instituut gezond leven. <https://checkjezelf.be/themas/veerkracht> Geraadpleegd op 21/02/2021.

Vragen of suggesties?

Marlies.Vanderhaeghen@arteveldehs.be